

BERESHIT Ch. 11

1 וַיְהִי כָּל־הָאָרֶץ שְׂפָה אַחַת וּדְבָרִים אֶחָדִים: 2 וַיְהִי בְּנִסְעָם מִקֶּדֶם וַיִּמְצְאוּ
בְּקֵעָה בְּאֶרֶץ שִׁנְעָר וַיֵּשְׁבוּ שָׁם: 3 וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ הִבֵּה וּלְבַנְנָה לְבָנוֹיִם
וְנִשְׂרָפָה לְשָׂרְפָה וַתְּהִי לָהֶם הַלְּבָנָה לְאָבֹן וְהַחֲמֹר הָיָה לָהֶם לְחֹמֶר: 4 וַיֹּאמְרוּ
הִבֵּה | נְבַנֶּה־לָּנוּ עִיר וּמִגְדָּל וְרֹאשׁוֹ בַשָּׁמַיִם וְנַעֲשֶׂה־לָּנוּ שָׁם פֶּן־נִפְּוֹץ עַל־פְּנֵי
כָּל־הָאָרֶץ: 5 וַיֵּרָד ד' לִרְאֹת אֶת־הָעִיר וְאֶת־הַמִּגְדָּל אֲשֶׁר בָּנוּ בְּנֵי הָאָדָם:
6 וַיֹּאמֶר יְהוָה הֵן עַם אֶחָד וְשָׂפָה אַחַת לְכֻלָּם וַיְזַה חֲחֻלָּם לַעֲשׂוֹת וְעַתָּה
לֹא־יִבְצָר מֵהֶם כָּל אֲשֶׁר יִזְמֹו לַעֲשׂוֹת: 7 הִבֵּה נִרְדָּה וְנִבְלָה שָׁם שְׂפָתָם אֲשֶׁר לֹא
יִשְׁמְעוּ אִישׁ שְׂפַת רֵעֵהוּ: 8 וַיִּפֹּץ ד' אֹתָם מִשָּׁם עַל־פְּנֵי כָּל־הָאָרֶץ וַיַּחְדְּלוּ לְבַנֹּת
הָעִיר: 9 עַל־כֵּן קָרָא שְׁמָהּ בָּבֶל כִּי־שָׁם בָּלַל ד' שְׂפַת כָּל־הָאָרֶץ וּמִשָּׁם הִפְּיִצָם ד'
עַל־פְּנֵי כָּל־הָאָרֶץ:

JPS TRANSLATION

Gen 11:1 And the whole earth was of one language and of one speech. **11:2** And it came to pass, as they journeyed east, that they found a plain in the land of Shinar; and they dwelt there. **11:3** And they said one to another: 'Come, let us make brick, and burn them thoroughly.' And they had brick for stone, and slime had they for mortar. **11:4** And they said: 'Come, let us build us a city, and a tower, with its top in heaven, and let us make us a name; lest we be scattered abroad upon the face of the whole earth.' **11:5** And the LORD came down to see the city and the tower, which the children of men builded. **11:6** And the LORD said: 'Behold, they are one people, and they have all one language; and this is what they begin to do; and now nothing will be withholden from them, which they purpose to do. **11:7** Come, let us go down, and there confound their language, that they may not understand one another's speech.' **11:8** So the LORD scattered them abroad from thence upon the face of all the earth; and they left off to build the city. **11:9** Therefore was the name of it called Babel; because the LORD did there confound the language of all the earth; and from thence did the LORD scatter them abroad upon the face of all the earth.

וַיְבָרֵךְ אֱלֹקִים אֶת־נֹחַ וְאֶת־בָּנָיו וַיֹּאמֶר לָהֶם פְּרוּ וּרְבוּ וּמְלְאוּ אֶת־הָאָרֶץ: (1:9)

Gen 9:1 And God blessed Noah and his sons, and said unto them: 'Be fruitful and multiply, and replenish the earth.

RASHI

(1) ודברים אחדים - באו בעצה אחת ואמרו לא כל הימנו שיבור לו את העליונים, נעלה לרקיע ונעשה עמו מלחמה. דבר אחר: על יחידו של עולם. דבר אחר: ודברים אחדים, אמרו אחת לאלף ושש מאות חמשים ושש שנים הרקיע מתמוטט כשם שעשה בימי

המבול, בואו ונעשה לו סמוכות:
(2) פן נפוץ - שלא יביא עלינו שום מכה להפיצנו מכאן:
(7) הבה נרדה - בבית דינו נמלך, מענותנותו היתירה:
לא ישמעו - זה שואל לבנה וזה מביא טיט, וזה עומד עליו ופוצע את מוחו:

IBN 'EZRA

(3) ואלה בוני המגדל לא היו טפשים שיחשבו לעלות אל השמים, גם לא פחדו מהמבול, כי נח ובניו שנשבע להם השם שם היו, וכלם סרים אל משמעתם, כי בניהם היו. והנה הכתוב גלה חפצם וסוף דעתם לבנות עיר גדולה למושבם, ולבנות מגדל גבוה להיות להם לאות ולשם ולתהלה לדעת מקום העיר לההולכים חוצה כרועי המקנה, גם יעמוד שם אחריהם כל ימי המגדל. וזהו שאמר הכתוב ונעשה לנו שם. ואלה הבונים ראו בעצתם שלא יפרדו, והשם לא יעץ כן, והם לא ידעו.
(7) והנכון בעיני שנפוצו משם, ואחר שנפצו מלך נמרוד על בבל, וקמו מלכים אחרים. ובימים רבים במות הדור הראשון נשכח הלשון הראשון. והשם הפיצם, והוא טוב להם, וכן אמר ומלאו את הארץ (ברא' א, יח):

RAMBAN

(2) ואנשי הפלגה על דברי רבותינו (סנהדרין קט א) מורדים בבוראם. ורודפי הפשט (הראב"ע, והרד"ק), אומרים שלא היה דעתם אלא שיהיו יחד מחוברים כי הגיד הכתוב דעתם "פן נפוץ", ולא ספר עליהם ענין אחר. ואם כדבריהם יהיו טפשים, כי איך תהיה עיר אחת ומגדל אחד מספיק לכל בני העולם. או שמא היו חושבים שלא יפרו ושלא ירבו, וזרע רשעים יכרת:
אבל היודע פירוש שם, יבין כוונתם ממה שאמרו ונעשה לנו שם - וידע כמה השיעור שיזמו במגדל לעשותו, ויבין כל הענין, כי חשבו מחשבה רעה, והעונש שבא עליהם להפרידם בלשונות ובארצות מדה כנגד מדה, כי היו קוצצים בנטיעות. והנה חטאם דומה לחטא אביהם, ושמא בשביל זה דרשו (ב"ר לח ט) אשר בנו בני האדם - אמר רבי ברכיה מה בני חמריא בני גמליא, אלא בנוי דאדם קדמאה וכו'. והסתכל כי בכל ענין המבול הזכיר "אלהים", ובכל ענין הפלגה הזכיר השם המיוחד, כי המבול בעבור השחתת הארץ, והפלגה בעבור שקצו בנטיעות, והנם ענושים בשמו הגדול, וזה טעם הירידה, וכן במדת סדום. והמשכיל יבין:

PIRKE DE RABBI ELIEZER

ואם נפל אדם ומת לא היו שמים לבם עליו, ואם נפלה **לבנה** היו יושבין ובוכין ואומרים
מתי תעלה אחרת תחתיה: